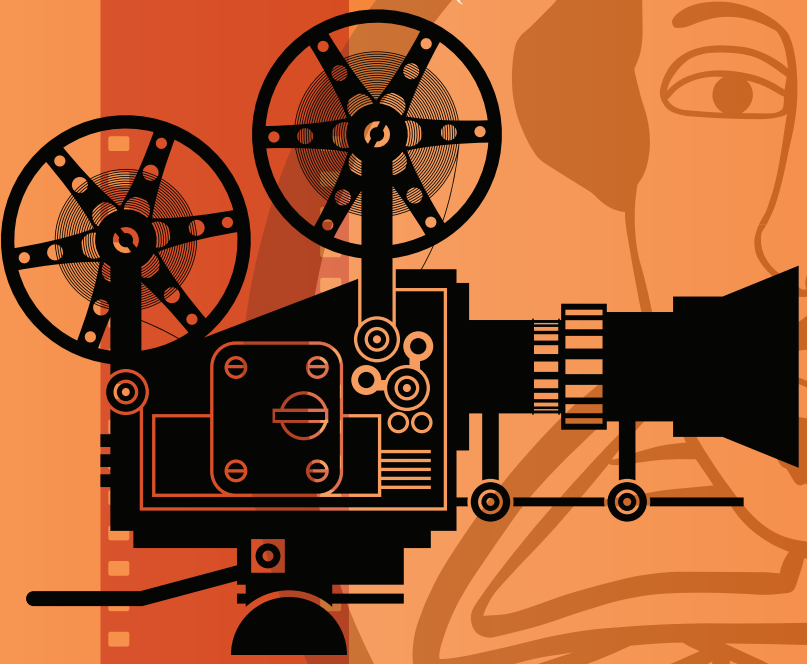
ULUSLARARASI HAKEMLİ İLETİŞİM VE EDEBİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL OF COMMUNICATION AND HUMANITIES RESEARCH

PRINT ISSN: 2148-3930 - ONLINE ISSN: 2148-3965

(SAYI: 22 YIL: 2019 - ISSUE: 22 YEAR: 2019

NEWS

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMA ve UYGULAMA

PARALEL TOPLUM EKSENİNDE ENTEGRASYON "ALMANYA ÖZELİNDE BİR ARAŞTIRMA" ***1-60***
Emine SIRMALI

PRINT MEDIA ANALYSIS WITH DATA OF TUIK BELONGING TO THE YEARS 2013 AND 2018 ***61-71***
Mustafa TALAS, Murat KORKMAZ
Giray Saynur DERMAN

ARAŞTIRMA DERLEME ve LİTERATÜR

JEAN BAUDRİLLARD'IN FELSEFESİNDE KİTLE VE İNSAN ***72-111***
Şeyda OKULLU

KÜLTÜREL DİPLOMASİ PLATFORMU OLARAK TÜRKÇENİN SESİ RADYOSU ***112-131***
Serkan DÜZGÜN

BAŞ EDİTÖRLER
Prof. Dr. Giray Saynur DERMAN - Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım KARAMAN - Erciyes Üniversitesi

BAŞ EDİTÖR YARDIMCILARI
Prof. Dr. Belkıs ULUSOY NALCIOĞLU - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Nejla GÜNAY - Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ÖNER UZUN - Adnan Menderes Üniversitesi

YAYIN VE DANIŞMA KURULU
Prof. Dr. Ali DUYMAZ - Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KALENDER - Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Ayten KAPLAN - Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Anne ERIKSEN - University of Oslo
Prof. Dr. Branka ARSIC - Brown Üniversitesi
Prof. Dr. Belkıs ULUSOY NALCIOĞLU - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir ÇINAR - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Carlo GENNARELLI - Hofstra Üniversitesi
Prof. Dr. Critopher BASWELL - Columbia Üniversitesi
Prof. Dr. Christine FUOCO - Baldwin Wallance University
Prof. Dr. Emine DEMİRAY - Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Engin BEKSAÇ - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Emily BLOOM - Columbia Üniversitesi
Prof. Dr. Fahrettin ALTUN - Cumhurbaşkanlığı Basın Baş Danışmanı
Prof. Dr. Fatih ÇATIKKAŞ - Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Reyhan ALTINAY - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk ÇOLAK - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Feryal ÇUBUKÇU - Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Giray Saynur DERMAN - Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Gülsen DEMİR - Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. George BOZARTH - University of Washington
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Isabella FREDA - Hofstra Üniversitesi
Prof. Dr. Hayriyem Zeynep ALTAN - Nişantaşı Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice İÇEL - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin KÖSE - Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Hikmet KORAŞ - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Kazım Özkan ERTÜRK - Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Kathleen HALL JAMIESON - Pennsylvania Üniversitesi
Prof. Dr. Metin IŞIK - Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Metin EKİCİ - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Muammer CENGİL - Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ŞEKER - Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TALAS - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ - Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa YAĞBASAN - Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Mualla UYDU YÜCEL - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Naci İSPİR - Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Nezahat GÜÇLÜ - Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nezvat ÖZKAN - Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Nilgün DOĞRUSÖZ DİŞİAÇIK - İstanbul Teknik University
Prof. Dr. Pamela CORKEY - Hofstra Üniversitesi
Prof. Dr. Peyami ÇELİKCAN - İstanbul Şehir Üniversitesi
Prof. Dr. Paul ARNTSON - Northwestern Üniversitesi
Prof. Dr. Sibel PAŞAOĞLU YÖNDEM - Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Songül KARAHASANOĞLU - İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Susan CRANE - Columbia Üniversitesi
Prof. Dr. Şükrü TORUN - Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Thomas HAYDEN - University of St Andrews
Prof. Dr. Tuğçe TUNA - Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Ümit ARKLAN - Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Ziya AVŞAR - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Serdar YÜCEL - Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşen AKYÜZ - İstanbul Medipol Üniversitesi
Doç. Dr. Enderhan KARAKOÇ - Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Ganira HÜSEYNOVA - Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Gülcan IŞIK - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Halime YÜCEL - Galatasaray Üniversitesi
Doç. Dr. Jeremy BIRNHOLTZ - Northewestern Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Emin BABACAN - İbni Haldun Üniversitesi
Doç. Dr. Michael KUYUCU - İstinye Üniversitesi
Doç. Dr. Murat HAZAR - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa YILMAZ - Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa AKSOY - Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Turgut KOÇOĞLU - Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur GÜNDÜZ - İstanbul Üniversitesi

TEKNİK EDİTÖRLER
Doç. Dr. Pelin AVŞAR KARABAŞ - Hitit Üniversitesi
Öğr. Gör. Ozan KARABAŞ - Hitit Üniversitesi
Burhan MADEN

İNGİLİZCE DİL EDİTÖRLERİ
Prof. Dr. Feryal ÇUBUKÇU - Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi. Abdullah KARATAŞ - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi. Gökşen ARAS - Ankara Atılım Üniversitesi
Dr. Sinem HERGÜNER - Gazi Üniversitesi

TÜRKÇE DİL EDİTÖRLERİ
Doç. Dr. Gülsemin HAZER - Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Yakup POYRAZ - Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

İSTATİSTİK, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ALAN EDİTÖRLERİ
Prof. Dr. Ahmet ERGÜLEN - Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut DEMİRBAŞ - Avrasya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi. Emre DÜNDER - Ondokuz Mayıs Üniversitesi

SİSTEM EDİTÖRLERİ
Dr. Öğr. Üyesi. Hülya UZUN - Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Emre PINARBAŞI - Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Öğr. Gör. Cevahir Korhan IŞILDAK - Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Öğr. Gör. Ozan KARABAŞ - Hitit Üniversitesi

HUKUK DANIŞMANLARI
Av. Fevzi PAPAKÇI
Av. İbrahim DURSUN
Av. Mehmet AYDIN
Av. Nazmi ARİF
Av. Onur BAYKAN
Av. Rozerin Seda KİP
Av. Yasemin ÖZ

DERGİNİN TARANDIĞI İNDEKSLER

UHİVE
ULUSLARARASI HAKEMLİ İLETİŞİM VE EDEBİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL OF COMMUNICATION AND HUMANITIES RESEARCH

KÜLTÜREL DİPLOMASİ PLATFORMU OLARAK TÜRKÇENİN SESİ RADYOSU (1)

THE VOICE OF TURKISH RADIO STATION AS A CULTURAL DIPLOMACY PLATFORM

Serkan DÜZGÜN

Uzaktan Eğitim ve İletişim Derneği, Ankara / Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-8635-4181

Öz: Amaç: Kültürel diplomasi, ülkeler arasında iyi ilişkiler oluşturmak için önemli bir araçtır. Bu aracın etkili kullanılması için farklı platformlar oluşturmak gereklidir. Bu çalışmanın amacı; kültürel diplomasi platformu olarak uluslararası radyoların değerlendirmesini yapmak ve ülkemiz adına yayın yapan Türkçenin Sesi Radyosunun önemini ortaya koymaktır. **Yöntem**: Bu çalışma, betimsel bir araştırma olup araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli tavırları, davranışları karşılaştırmak ve betimlemek için bir veri toplama sistemidir. **Bulgular**: Dünyada, kültürel diplomasi yürütmek amacıyla pek çok devletin radyo yayıncılığı yaptığı görülmektedir. Bunlardan; Voice of America (VOA), BBC, Radio France Internationale (RFI), Deutsche Welle (DW) ve Türkiye'nin Sesi Radyosu (TSR) örneklerine ait veriler ortaya konmuştur. Türkçenin Sesi Radyosuna ait veriler de araştırma kapsamında ortaya konmuştur. Buna göre; 2015-2016 yayın döneminde; Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ile uyumlu olarak sınıflandırılmış 24 program 390 bölüm hazırlandığı, 2017-2019 yayın döneminde; 31 program, 878 bölüm hazırlandığı, 2016 yılında 38.283 kişinin radyoya eriştiği ve 228.009 defa sayfaların görüntülendiği ortaya konulmuştur. **Sonuç**: Dünyadaki örnekleri de incelendiğinde; Türkçenin Sesi Radyosunun kültürel diplomasi alanına katkısı açıktır. TRT'nin gerçekleştirdiği; Türkiye'nin Sesi Radyosu (TSR), TRT WORLD ve Voice of Turkey (VOT) WORLD gibi çalışmalar da son derecede önemlidir. Türkçenin Sesi Radyosu, programlı olarak Türkçe öğretimine yönelik radyo programları yapmaya devam etmelidir. Özellikle dijital mecralarda radyonun tanıtımı yapılarak radyoya erişim sayısı arttırılmalıdır. Radyo yayınlarında; A1-A2-B1-B2 seviyelerinde programların yapılması daha çok yabancı ülkelerin ve yabancı dinleyicilerin radyoyu tercih etmelerine sebep olacaktır. Türkçenin Sesi Radyosu, bu sayede üstlendiği misyonu daha iyi yerine getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Diplomasi, Dil, Sanat, Türkçe, İletişim, Radyo

Abstract: Aim: Cultural diplomacy is an important tool for creating good relations between countries. It is necessary to create different platforms for effective use of this tool. The purpose of this study is; The aim of this course is to evaluate the international radios as a cultural diplomacy platform and to reveal the importance of Turkish Voice Radio. **Method**: This study is a descriptive study and a survey model is used. The scanning model is a data collection system to compare and describe behaviors. **Results**: In the world, in order to carry out cultural diplomacy, it is seen that many states are broadcasting radio. Of them; Voice of America (VOA), BBC, Radio France Internationale (RFI), Deutsche Welle (DW) and the Voice of Turkey (VOT) has been demonstrated in the data of the sample. The data of the Voice of Turkish Radio were also included in the research. According to this; In the 2015-2016 broadcast period; In the 2017-2019 broadcast period, there are 24 programs prepared in accordance with the Common European Framework of Reference for Languages; 31 programs, 878 chapters were prepared, and in 2016 38.283 people reached the radio and 228.009 pages were displayed. **Conclusion**: When the examples in the world are examined; Voice of Turkish contribution to the field of cultural diplomacy of the radio is turned on. TRT has realized; Radio Voice of Turkey (TSR) and TRT WORLD Voice of Turkey (VOT) WORLD work as is extremely important. Voice of Turkish Radio should continue to make radio programs for Turkish teaching programmatically. The number of access to radio should be increased by introducing the radio especially in digital channels. In radio broadcasts; Making programs at A1-A2-B1-B2 levels will cause foreign countries and foreign listeners to prefer radio. The Voice of Turkish Radio will thus fulfill its mission better.

Key Words: Culture, Diplomacy, Language, Art, Turkish, Communication, Radio

Doi: 10.17361/UHIVE.2019.22.2

(1) ***Sorumlu Yazar: Serkan DÜZGÜN, Uzaktan Eğitim ve İletişim Derneği Başkanı, Ankara / Türkiye, serkanduzgun@hotmail.com,*** ***Geliş Tarihi / Received: 13.01.2018, Kabul Tarihi/ Accepted: 27.03.2019, Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Derleme / Research and Review) Çıkar Çatışması, Conflict of Interest: Yok – None, Etik Kurul Raporu / Ethics Committee Report: Yok – None***

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

GİRİŞ

Kültürel diplomasi, ülkelerin kendilerine ait değer ve toplumsal birikimin yani kültürünün diğer ülkelere tanıtılmasıdır. Bu bağlamda kültür, o ülkedeki insan topluluğu ile özdeşleştirilen sanat, gelenek, düşünce yapılarının yansıması olarak tanımlanabilir. Ülkelerin kültürel diplomasi yürütmedeki temel amaçları kendi kültür ögelerini tanıtmak ve bu ögeler üzerinden farklı ülkeler ile sürdürülebilir bir ilişki ağı oluşturmaktır. Dil, müzik, sinema, edebiyat, sanat ve spor; kültürel diplomasinin en güçlü alanlarını oluşturmaktadır. Bu alanları kitle iletişim araçları ile tanıtmak büyük önem taşımaktadır. Kitle iletişim araçlarından biri olan radyonun ülkeler için özel bir yeri vardır. Radyo, ülkelere, kültürlerini diğer ülkelere tanıtma fırsatı vermiştir. İngiltere, BBC'yi, Amerika, Voice of America'yı, Almanya, Deutsche Welle'yi, Rusya, Rusya'nın Sesi Radyosu'nu, Çin, China Radio International'ı, Fransa, Radio France Internationale'i, Türkiye, Türkiye'nin Sesi'ni kurarak yaptıkları uluslararası yayınlar ile kültürel diplomasi faaliyetlerini yürütmektedirler. Radyo ile hem dil öğretimini desteklemek hem de müzik ve radyo programlarıyla kültürün tanıtımını yapmak mümkündür. Özellikle; internet tabanlı web ve mobil radyo, podcast dosyaları ile dil öğrenimini kolaylaştırmakta, kültür öğelerini barındıran ve gerçek hayattan uyarlanmış programlarla kültürel diplomasiye katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda ülkelerin kültürel diplomasi faaliyetlerini yürütmek için kurulan kültür merkezleri de önemlidir. Bu kapsamda; 2009 yılında kurulan Yunus Emre Enstitüsü (YEE), yurt dışında Türkçe eğitimini yaygınlaştırmayı ve kültür sanat faaliyetleri ile Türk kültürünün tanıtılmasını hedeflemektedir. Bu amaçlara ulaşmada bir araç olarak, YEE bünyesinde Türkçenin Sesi Radyosu kurulmuştur. Bu makalede Türkçenin Sesi Radyosunun çalışmaları anlatılacak ve radyonun kültürel diplomasi faaliyetlerine katkısı ele alınacaktır.

AMAÇ

Çalışmanın amacı; kültürel diplomasinin ülkelerin arasında iyi ilişkiler oluşturmak için önemli bir araç olduğunu vurgulamak ve bu araca bir platform oluşturması açısından uluslararası radyoların değerlendirmesini yapmaktır. Dünyadaki eş değerleri ile birlikte ülkemiz adına yayın yapan Türkçenin Sesi Radyosunun önemini ortaya koymak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Kültürel diplomasi aracı olarak medyanın kullanımı sağlayan Türkçenin Sesi Radyosu ile ilgili bilgilerin ortaya konması literatüre çok büyük katkılar sağlayacaktır.

KAPSAM

Türkçenin Sesi Radyosu; Türk dili, kültürü, sanat ve edebiyatını daha geniş kitlelere tanıtmak amacıyla faaliyet gösteren, internet

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

teknolojilerini kullanarak yayın yapan yeni nesil bir radyodur. Milletimizin dil, kültür, sanat birikimini anlaşılabilir bir yayıncılık diliyle ortaya koymak için pratik bir uygulama, yaygın bir iletişim aracı olan radyo tercih edilmiştir. Radyonun merkezi ve stüdyo, YEE'nin Ankara'daki merkez binasında bulunmaktadır. Türkçe öğretmek ve Türk kültürünü bütün dünyaya tanıtmak amacıyla kurulan Türkçenin Sesi Radyosu, Türkçe öğrenimine yardımcı olmak için geniş kitlelere ulaşan ilk radyodur. İnternet radyosu olarak yayın hayatına başlayan Türkçenin Sesi Radyosu programları Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı ile uyumlu olarak hazırlanmıştır. Web radyo olarak haftanın 7 günü 24 saat yayında olup, birçok farklı programı ve müzik türünü içinde barındırmaktadır.

Türkçenin Sesi Radyosu; Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından, yabancılara Türk kültürünü tanıtmak ve Türkçe öğretmek amacıyla kurulmuş tematik bir internet radyosudur. YEE'nin temel prensipleri doğrultusunda ülkemizin kültürel diplomasi yoluyla yurt dışındaki çalışmalarına destek olmak amacıyla Türkçenin Sesi Radyosu kurulmuştur. Bu kapsamda; YEE'nin yurt dışındaki merkezlerinde Türkçe öğrenimi gören öğrencilerine ek materyaller sağlamak, Türk kültürünü yabancılara tanıtmak ve YEE merkezine ulaşamayan yabancıların da Türk kültürünü tanımalarına ve Türkçeyi öğrenmelerine fırsat vermek radyonun alt amaçlarını oluşturmuştur.

Türkçenin Sesi Radyosu, Ankara'daki Yunus Emre Enstitüsü Merkezinde profesyonel radyo personeli ve Türkçe eğitmenleri ile yayın ve yapım çalışmalarını yürütmektedir. Profesyonel radyo stüdyosu ve radyo cihazları kullanarak internet üzerinden web ve mobil uygulamaları ile bütün dünyaya yayın yapmaktadır. Öncelikle YEE'nin merkezlerinin bulunduğu ve Türkoloji bölümleri bulunan üniversitelerde talep görmekle birlikte Türkçe öğrenmek isteyen yabancılara 7 gün 24 saat kesintisiz canlı yayın ve podcast yayınları ile hizmet vermektedir.

Türkçenin Sesi Radyosu, internet teknolojilerini verimli bir şekilde kullanmak için mobil uygulamasının da bağlantılı olarak çalıştığı eğitsel amaçlı bir web platformu oluşturmuştur. Hem canlı yayınlar 7 gün 24 saat esasına dayalı olarak kesintisiz yayınlanmakta hem de yayınlanmış programların daha sonra da dinlenilmesi için programlar podcast olarak web platformu üzerinden verilmektedir. Ayrıca radyonun eğitsel olarak da kullanımını sağlayacak özellikler bu platformda geliştirilmiştir. Podcast programları dinleyicilerin kendi cihazlarına indirebilmesi, içeriklerin PDF dokümanı olarak yazılı olarak verilmesi, içeriklere dönük etkileşimli ölçme-değerlendirme etkinliklerinin verilmesi, etkileşimli sözlük bunlara örnek olarak verilebilir.

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

Türkçenin Sesi Radyosunun amacı yabancılara Türk kültürünü tanıtmak ve Türkçeyi öğretmek olduğu için ve bu hedef kitlenin tamamına yakın çoğunluğunun ülkemiz dışında yaşadığı için, radyonun karasal yayından çok internet üzerinden yayın yapması daha efektif olmuştur. Bu sayede hem zamana ve mekâna bağlı kalınmadan geniş kitlelere ulaşılmış olunmuştur.

Türkçenin Sesi Radyosu, internet tabanlı bir web radyodur. Web radyo, internet bağlantısı sayesinde anlık olarak yayın yapan medya ortamlarından biridir. Web radyolar, podcast dosyaları sayesinde önceden kaydedilmiş dijital ses ve görüntü dosyalarını da ihtiva eder. Podcast aracılığıyla yapılan dinleme etkinlikleri, dinlediğini anlama becerisini geliştirmeye katkı sağladığı gibi güncel yayınlara yer vermesi, kültürel öğeleri barındırması ve gerçek hayattan seçilmiş olması dolayısıyla dil öğretimine katkı sağlar.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışma, betimsel bir araştırma olup araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli tavırları, davranışları karşılaştırmak ve betimlemek için bir veri toplama sistemidir (Gürsakal, 2001: 135).

Tarama modelleri, geçmişte veya hâlihazırdaki bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Tarama modeliyle, doğrudan nesne ya da kişinin kendisi incelenebilir. Bunun dışında, önceden oluşturulmuş yazılı belge ve istatistikler, resimler, ses ve görüntü kayıtları gibi çeşitli kayıtlara ve alandaki kaynak kişilere başvurularak, elde edilecek dağınık veriler, kişisel gözlemlerle bir sistem içinde bütünleştirilerek de yorumlanır (Karasar, 2005:77).

ARAŞTIRMANIN KISITLARI

Araştırmada elde edilen veriler, kurumların kamuoyu ile paylaştıkları veriler ve doğrulukları ile kısıtlıdır.

ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Kültürel diplomasi platfromu olarak Türkçenin Sesi Radyosunun önemi ve durumu nedir?

ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİ

1. Türkçenin Sesi Radyosunun dünyadaki benzerleri nelerdir?
2. Türkçenin Sesi Radyosunun ülkemizdeki benzerleri nelerdir?
3. Türkçenin Sesi Radyosunun ürettiği içerikler nelerdir?
4. Türkçenin Sesi Radyosunun dinleyici sayısı ne kadardır?

ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ

1. Türkçenin Sesi Radyosu dünyadaki örneklerine eşdeğer hizmetleri yürütmektedir.

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

2. Türkçenin Sesi Radyosu ülkemizdeki örneklerine eşdeğer hizmetleri yürütmektedir.
3. Türkçenin Sesi Radyosunun üretti içerikler yeterlidir.
4. Türkçenin Sesi Radyosu yeteri kadar dinleyiciye ulaşmaktadır.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Türk Dil Kurumu, kültür kavramını; "bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü" olarak tanımlamaktadır. Diplomasi kavramını ise; "yabancı bir ülkede ve uluslararası toplantılarda ülkesini temsil etme işi ve sanatı" olarak tanımlamıştır[1]. Bu tanımlar doğrultusunda, kültürel diplomasi kavramını; "ülke dışında, ait olduğu toplumun değerlerinin; eğitim, bilim, sanat, dil, spor, din ve medya gibi çeşitli araçlarla temsil edilmesi ve tanıtılması işi" olarak tanımlayabiliriz. Kültürel diplomasi bir devlet tarafından kendi dış politika amaçlarını, diplomasisini ya da her ikisini de desteklemek amacıyla bir dizi kültürel tezahürlerin geniş bir yelpazede kullanılmasıyla gerçekleştirilir (Güleç, 2012).

Kültürel diplomasi en genel tanımıyla, belirli bir topluluğa ait değer ve toplumsal birikimin başka bir topluluğa aktarılmasıdır. Kültürel diplomasi bu yolla ulusal, ekonomik ve siyasi faydalar sağlamanın yanı sıra, güven temelli ikili ilişkiler kurmayı amaçlar. 1990'lı yıllar sonrası popülerleşen küreselleşme teorileri ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi sonucunda kültürel diplomaside teoriden ziyade pratiğe daha çok önem verilmeye başlanmıştır. Kültürel diplomasi, diplomasinin bir alternatifi değil, tamamlayıcı unsurlarından biridir. Müzik, film, edebiyat, tercüme ve çeşitli spor dalları, kültürel diplomasinin en güçlü kültür sanat alanlarını oluşturmaktadır (Bulut, 2019: 3-5). Kültürel diplomasi araçlarından biri de uluslararası yayın yapan radyolardır. Bu radyolar bir ülkenin değerlerinin ve kültürünün tanıtımı için büyük önem taşımaktadır.

Radyo, devletler tarafından özel bir anlam taşıyan kitle iletişim araçlarından biridir. 1920'lerde radyonun bulunması, devletlere yabancı dilde yayın yaparak politikalarını yabancı kamuoyuna duyurma fırsatı sağlamıştır. Radyolar İkinci Dünya Savaşı boyunca da önemli rol oynamıştır. Amerika-Birleşik Devletler Enformasyon Ajansı özellikle 1942 yılında kurulan Amerika'nın Sesi Radyosu üzerinden gerçekleştirdiği yayınlarla kültürel diplomasi faaliyetlerine devam etmektedir. İngiltere, dünyadaki ilk kamu yayıncısı olan 1932 yılında kurulan BBC ile bu alandaki faaliyetlerine başlamıştır. Almanya kültürel diplomasi faaliyetlerini Deutsche Welle (DW) radyosu ile etkin bir şekilde yürütmektedir. Kültürel ve eğitime yönelik programların amacı; Almanya'nın paydaş olarak gördü-

1 http://www.tdk.gov.tr

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

ğü ülkelerdeki insanlarla uyumlu ve istikrarlı ilişkiler tesis etmektir. Çin, kültürel diplomasi faaliyetlerini yürütmek için pek çok farklı dilde yayın yapan Çin'in Sesi adlı uluslararası Çin Radyosunu 1942 yılında kurmuştur (Bekiroğlu, 2019: 641-662). Fransa, Radio France Internationale ile her hafta milyonlarca dinleyiciye ulaşmaktadır. Türkiye de 1937 yılında Türkiye'nin Sesi Radyosunu kurmuş ve kültürel diplomasi faaliyetlerine dünya devletleri ile birlikte başlamıştır[2].

Dil bir kültürü en iyi şekilde yansıtan kültür öğesidir. Kültürel diplomasi, kaynağını eğitim ve dil politikalarından almaktadır (Ceren Akçay, 2018). Kültürel diplomasinin en önemli kurumlarından olan olan kültür enstitülerinin ana amaçlarından biri kendi ülkesinin dilini öğretmektir. Bunun için bütün devletler uluslararası platformlarda eğitim ve dil politikalarını yürütmek için kültür enstitüleri/merkezleri kurmuşlardır. İngiltere, British Council; Almanya, Goethe Enstitüsü; İspanya, Cervantes Enstitüsü; Çin, Konfüçyüs Enstitüsü; Fransız Kültür Merkezi; İtalyan Kültür Merkezi; Kore Kültür Merkezi; Kanada Kültür Merkezi gibi pek çok ülke kendi dillerini öğretmek ve kültürlerini tanıtmak için dünyanın çeşitli bölgelerinde kültür merkezleri açmışlardır. Türkiye, dünyadaki eğitim ve dil politikalarını 2009 yılında kurduğu Yunus Emre Enstitüsü (YEE) ile gerçekleştirmeye başlamıştır. 9 yıl gibi kısa sürede YEE, 5 kıtada 46 ülkede 56 kültür merkezine, 50 ülkede 100 üniversite ile Türkoloji bölümü sayısına ulaşmıştır (YEE, 2018). YEE Merkezlerinde düzenlenen Türkçe eğitimlerinin yanı sıra faaliyet gösterdiği ülkelerdeki üniversiteler ve eğitim kurumlarıyla yapılan iş birlikleri yoluyla Türkçe eğitimini desteklemektedir. Yunus Emre Enstitüsü, kültürel diplomaside politika yapma amacıyla da bazı girişimlerde bulunmaktadır. Öncelikle 2016 yılında YEE bünyesinde Kültürel Diplomasi Akademisi kurulmuş; YEE merkezlerinde görev yapan çalışanlara kültürel diplomaside politika yapımı ve yaratıcı endüstrilerle çalışma konusunda eğitim verilerek faaliyetlere başlanmıştır (YEE, 2016: 108). Daha sonra "Sınırların Dışında Düşünmek" adıyla bir kültürel diplomasi eğitim ve çalışma programı düzenlenmiştir. Diğer bir önemli kültürel diplomasi girişimi, 2014 yılında Güney Kore'nin başkenti Seul'de Yunus Emre Enstitüsünün de aralarında bulunduğu dokuz ülkenin kamu ve kültürel diplomasi kurumları tarafından kurulan Küresel Kamu Diplomasisi Ağı GPDNet'dir (Global Public Diplomacy Network). 2016'da YEE GPDNet'in 3 yıllık dönem başkanı olmuştur (YEE, 2016: 100). YEE'nin kültürel diplomasi çalışmalarından biri de Türkçenin Sesi Radyosudur. Tüm dünyaya Türkçe seslenen Türkçenin Sesi Radyosu; dilimizi, kültürümüzü, sana-

2 http://www.turkiyeninsesiradyosu.com/?r=site/content&id=32

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

tımızı ve edebiyatımızı tüm dünyaya ulaştırmak amacıyla 2015 yılında yayın hayatına başlamıştır (YEE, 2015: 17-19). Türkçenin Sesi Radyosu'nda sadece şarkılarımız, türkülerimiz yoktur hikâyelerimiz, yemek tanıtım, kültür-sanat programları, Türkiye'den haberler de bulunmakta ve ülkemiz mesafe tanımaksızın tanıtılmaktadır. Ayrıca, hazırlanan içerikler podcast olarak da internet üzerinden dinlenebilmekte ve istenildiğinde indirilebilmektedir. Coşkun ve Demirken (2016), yaptıkları çalışmada, yabancılara türkçe öğretiminde; podcast kayıtları ile tasarlanacak etkinliklerin hem gerçek hayattan kesitler sunabileceğini, hem de öğrencilerin farklı ders araç gereçlerinden haberdar olabileceğini ifade etmektedirler. Podcast etkinlikleri sayesinde yabancı dil sınıfının daha interaktif hale geleceğini ve öğrenme sürecinin hızlanacağını ortaya koymuşlardır.

BULGULAR

1. Türkçenin Sesi Radyosunun dünyadaki benzerleri

Radyonun kültürel diplomaside kullanımına yönelik dünyada pek çok örnek bulunmaktadır. Bu örneklerden bir kaçına yönelik bulguları araştırma kapsamında değerlendireceğiz.

Voice of Amerika (VOA) – Amerika'nın Sesi

1942'den bu yana ABD'nin en büyük uluslararası yayıncısıdır ve 275 milyondan fazla kişiden oluşan haftalık izleyici kitlesine 40'tan fazla dilde haber ve bilgi sağlamaktadır. VOA dijital, televizyon ve radyo platformları içinde içerik üretir. Aynı zamanda uydu, kablo, FM ve MW tarafından dağıtılır ve yaklaşık 2.200 karasal istasyon ağı üzerinden taşınır. VOA dünya çapında milyonlarca İngilizce öğrencisine yönelik multimedya haber ve bilgi sunan bir kaynaktır.[3] VOA içinde programlı İngilizce öğretimine yönelik olarak 'Learning English' adlı bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölüm 1959'da VOA'nın kurduğu 'Special English' olarak başlamıştır. 2014 yılında, daha fazla İngilizce öğretim materyali içerecek şekilde ürün yelpazesini genişletmiş ve 'Learning English' hizmeti olarak adlandırılmıştır. Başlangıç, Orta ve İleri düzey seçeneklerinde içerik sunmaktadır.[4]

BBC World Service ve BBC.com

BBC World Service, radyo, TV ve dijital platformlar olarak çok çeşitli dil ve bölgesel servisler sunan uluslararası multimedya yayıncısıdır. Dünyada yaklaşık 279 milyon haftalık ziyaretçi sayısına ulaşmaktadır.[5] İngiltere'nin en önemli kültürel diplomasi araçlarından biridir. BBC World Service, dünya çapında 40'tan fazla dilde faaliyet göstermektedir. Dünyanın pek çok yerinde büroları vardır.

3 https://www.insidevoa.com/p/5831.html
4 https://learningenglish.voanews.com/p/5373.html
5 https://www.bbc.com/aboutthebbc

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

BBC'nin programlı İngilizce öğretimine yönelik BBC Learning English adlı bir bölümü bulunmaktadır. Farklı kategori ve seviyelerde dil öğretimi yapmaktadır.[6]

Radio France Internationale (RFI)

RFI, dünya çapında Fransızca ve 13 yabancı dilde yayın yapan Fransız haber radyosudur. Paris'teki ofislerinin uzmanlığı ve 5 kıtadaki 400 muhabir ağıyla RFI, dinleyicilere bilgi ve dünyayı anlamanın anahtarlarını sunan yayınları sunmaktadır. RFI dünya çapında; karasal, uydu ve web yayını üzerinden her hafta yaklaşık 40 milyon dinleyiciye ulaşmaktadır. RFI yeni medya uygulamaları (web sitesi, mobil uygulamalar vb) her ay 10 milyon ziyaretçi almaktadır.[7] RFI'ın programlı Fransızca öğretimine yönelik 'SAVOIRS' adlı bir bölümü bulunmaktadır. Farklı kategori ve seviyelerde dil öğretimi yapmaktadır.[8]

Deutsche Welle (DW)

Deutsche Welle 1960 yılında kurulmuştur. Alman kültürünü tanıtmak ve Almanca öğretmek görevleri arasındadır. Dijital platformlarda 30 dilde yayın yapmaktadır. Almanya'nın en önemli kültürel diplomasi araçlarından biridir. Radyo, TV ve web platformlarında milyonlarca ziyaretçiye hizmet vermektedir.[9] DW'nin programlı Almanca öğretimine yönelik 'Deutsch Lernen' adlı bir bölümü bulunmaktadır. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programına göre hazırlanmış içeriklerle dil öğretimi yapmaktadır.[10]

2. Türkçenin Sesi Radyosunun ülkemizdeki benzerleri

Radyonun kültürel diplomaside kullanımına yönelik dünyadaki eşdeğerlerine uygun olarak TRT'nin uygulamaları bulunmaktadır. TRT'nin uygulamalarından bir kaçına yönelik bulguları araştırma kapsamında değerlendireceğiz.

Türkiye'nin Sesi Radyosu – (TSR) / Voice of Turkey (VOT) ve *TRT VOT WORLD*

İlk yayınını 1937 yılında gerçekleştirmiştir. Türkçe ve 35 yabancı dilde yayın yapmaktadır. Avrupa'dan Asya'ya, Amerika'dan Afrika'ya kadar geniş bir coğrafyaya sesimizi ulaştırmaktadır. Avrupa, Irak, Suriye, İran, Ürdün, Arap Yarımadası, Sincan, Çin, İran, Azerbaycan, Gürcistan, Güney Doğu Rusya bölgelerine karasal yayın yapmaktadır. TRT VOT WORLD, 41 dil, lehçe ve alfabede web yayını yapmaktadır. Web yayınları, Türkiye, bölge ve dünyadaki gelişmeleri aktarıp, Türkiye'nin merceğinden değerlendirirken, Türkiye'nin değerlerini de dünyaya aktarmaktadır. Türkiye'nin siyaset, uluslararası

6 http://www.bbc.co.uk/learningenglish
7 http://www.rfi.fr/contenu/entreprise
8 https://savoirs.rfi.fr/fr/apprendre-enseigner
9 https://www.dw.com/en/the-foundations-for-independent-journalism/a-16532635
10 https://www.dw.com/en/learn-german/s-2469

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

ilişkiler, ekonomi ve diplomasi alanındaki değerlendirme ve bakış açısını tüm dünyaya ulaştırmaktadır.[11]

3. Türkçenin Sesi Radyosunun ürettiği içerikler

Türkçenin Sesi Radyosu yabancılara Türkçe öğretimini esas aldığı için yani Türkçe'nin yabancı dil olarak öğrenimine destek olmak için yayın yaptığından Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı doğrultusunda içeriklerini oluşturmuştur. Bu kapsamda yapılan programlara ait bilgiler; Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'de verilmiştir.

11 http://www.trt.net.tr/Kurumsal/TrtvotTanitim.aspx

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 1. Türkçenin Sesi Radyosu 2015-2016 Yayın Dönemi Programları[12]

2015-2016 Yayın Dönemi			
Sıra	Program	Seviye	Bölüm
	Bil Bakalım - Hayvanlar ve Bitkiler	A1	28
	Hayatın İçinden Türkçe	A1-A2	15
	Bil Bakalım - Nesneler	A2	24
	Bunları Biliyor musunuz?	A2	26
	Damak Tadı	A2	9
	Evliya Çelebi ile Bil Bakalım	A2	23
	Keloğlan ve Aykız ile Faydalı Bilgiler	A2	25
	Bir Kelime Bir Şarkı	B1-B2	8
	Dünyadan İlginç Haberler	B1-B2	16
	Haftanın Filmleri	B1-B2	4
	Sesli Takvim	B1-B2	52
	Unutulmaz 10 Türk Filmi	B1-B2	10
	Dilin Anahtarı Deyimler	B2-C1	24
	Kültür Merkezlerimiz	B2-C1	19
	Anadolu Anlatıları	C1-C2	7
	Bestelenmiş Şiirler	C1-C2	10
	Gezgin ile Bezgin	C1-C2	9
	Karagöz ve Hacivat ile Atasözlerimiz	C1-C2	9
	Kitap Ayracı	C1-C2	16
	Mikrofon Üniversitelerde	C1-C2	12
	Müziğimizin Dili	C1-C2	8
	Sporun Türkçesi	C1-C2	10
	Ustalara Saygı	C1-C2	8
	Yeşil Dünyamız	C1-C2	18
TOPLAM			390

12 http://turkceninsesi.yee.org.tr

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 2. Türkçenin Sesi Radyosu 2015-2016 Yayın Dönemi Programların Seviyelere Göre Sınıflandırılması

Seviye	Program Sayısı	Bölüm Sayısı
A1	1	28
A1-A2	1	15
A2	5	107
B1-B2	5	90
B2-C1	2	43
C1-C2	10	107
TOPLAM	24	390

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 3. Türkçenin Sesi Radyosu 2017-2019 Yayın Dönemi Programları[13]

	2017-2019 Yayın Dönemi				
Sıra	Program	Bölüm	Sıra	Program	Bölüm
1	Yabancı mısın?	19	25	Dünyanın Nabzı	46
2	Gün Akşam Oldu	97	26	Ne Var Ne Yok	15
3	Sağlıcakla	28	27	Paylaşı-Yorum	96
4	Gecenin Rengi	26	28	Ramazan Günlüğü	28
5	Söz Ola	45	29	Ramazan Medeniyeti	14
6	Herkes İçin Masallar	10	30	Ramazan Meydanı	6
7	İlaç Gibi Sözler	35	31	Ritme Gel	15
8	Buradan Bakınca	31		TOPLAM	220
9	Neymiş Aşk	9			
10	Kitaplık	15			
11	İzler	13			
12	Notaların Dili	15			
13	Deha ve Mimari	18			
14	Hikmetli Hikâyeler	16			
15	Hikmetli Fıkralar	35			
16	Türkiye'yi Geziyorum	22			
17	Gelenek ve Sanat	15			
18	Şiir Saati	3			
19	Kalbe Dokunan Nağmeler	3			
20	Mızraptan Dile	3			
21	Ve Müzik	3			
22	Dost Meclisi	32			
23	3. Sayfa	69			
24	Bakış Açısı	96			
	TOPLAM	658		GENEL TOPLAM	878

13 http://turkceninsesi.yee.org.tr

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

4. Türkçenin Sesi Radyosunun dinleyici sayısı

Türkçenin Sesi Radyosu internet tabanlı web radyosu olduğu için dinleyici sayılarını ve kullanıcıların içerikler ile etkileşimini tespit etmek mümkündür. Hem bu sayede hangi ülkelerin radyoyu dinledikleri de görülebilir. Fakat biz bu çalışmada yalnızca bugüne kadar kamuoyu ile paylaşılmış verileri değerlendireceğiz.

Grafik 1. 2016 Yılı Türkçenin Sesi Radyosu İçerik İstatistikleri (YEE, 2017)

TARTIŞMA

Küreselleşmenin getirisi ile iletişim diplomasinin kilit kelimesi haline gelmektedir. Farklı kültürlere mensup insanlar arasındaki iletişimin meydana gelmesi dilbilimsel açıdan ancak yabancı dil eğitimiyle mümkün olmaktadır. Küreselleşme kavramı ulusların birbiriyle iletişim içerisinde olmasının önemli bir nedeni olarak karşımıza çıkarken bu bağlamda hızla gelişen iletişim teknolojileri ulusların ve kültürlerin birbiriyle olan sosyo-kültürel ilişkilerini arttırmasına her zamankinden daha fazla olanak sağlamış, onlara birbirini daha yakından tanıyacak açılımları beraberinde getirmiştir (Güngör, 2015;121). Dolayısıyla; kendi kültürümüzü anlatmak için kendi dilimizi de öğretmeliyiz. Kültürel diplomasi ile yabancı halkların gönlünü kazanmalıyız. Bunu yaparken dil ve iletişim bizim en önemli araçlarımızdır. Bu araçları kullanma yöntemlerinden biri de radyodur. Uluslararası yayın yapan radyolar bir ülkenin kültürünü tanıtmak için büyük önem taşımaktadır.

Uluslararası yayın yapan, Voice of America (VOA) ABD'nin en büyük uluslararası yayıncısıdır ve bütün platformlarda toplam 275 milyondan fazla kişiden oluşan haftalık izleyici kitlesine sahiptir. Uluslararası plat-

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

formlarda 40'tan fazla dilde haber ve bilgi sağlamaktadır. Ayrıca VOA içinde programlı İngilizce öğretimine yönelik olarak `Learning English' adlı bir bölüm bulunmaktadır. İngiltere'nin kamu yayıncılığı yapan BBC ise dünyada yaklaşık 279 milyon haftalık ziyaretçi sayısına ulaşmaktadır. BBC World Service, dünya çapında 40'tan fazla dilde faaliyet göstermektedir. BBC'nin programlı İngilizce öğretimine yönelik 'BBC Leaming English' adlı bir bölümü bulunmaktadır. RFI (Radio France Intemationale), dünya çapında Fransızca ve 13 yabancı dilde yayın yapan Fransız haber radyosudur. RFI dünya çapında; karasal, uydu ve web yayını üzerinden her hafta yaklaşık 40 milyon dinleyiciye ulaşmaktadır. RFI'ın programlı Fransızca öğretimine yönelik `SAVOIRS' adlı bir bölümü bulunmaktadır. Alman medya kuruluşu Deutsche Welle (DW) dijital platformlarda 30 dilde yayın yapmaktadır. Radyo, TV ve web platformlarında milyonlarca ziyaretçiye hizmet vermektedir. DW'nin programlı Almanca öğretimine yönelik 'Deutsch Lernen' adlı bir bölümü bulunmaktadır. DW Türkiye'deki hedef kitlesine ulaşabilmek için ayrıca en büyük radyo grubu olarak tanımladığı Doğuş Yayın Grubu'na ait NTV Radyo'da her gün saat 16 PM'de "DW Türkçe Haberler" programı adı altında yayın yapmaktadır. Türkiye'de yine aynı yayın çatısı içinde yer alan NTV ve MSBC'nin NTVMSNBC web sayfasında DW Türkçe'nin metin destekli radyo programı haberlerine de yer verilmektedir (Ertekin, 2012). Ülkemizde uluslararası yayıncılık faaliyetini kamu yayıncısı olarak TRT yürütmektedir. Türkiye'nin Sesi Radyosu (TSR) / Voice of Turkey (VOT) Türkçe ve 35 yabancı dilde yayın yapmaktadır. Geniş kapsamlı olmasa da, TSR'nin Türkiye'nin uluslararası sorunlarını da dinleyicileri ile paylaşmaya yönelik kısa programlar yayınladığı gözlenmektedir. TSR'nin dar kapsamlı olsa da, Türkiye'nin uluslararası sorunlarını ve bakış açılarını akademik bir üslup ile dillendirmesi, yurt dışında ve bölge ülkelerde yaşayan Türklere ulaşmasına katkı sağlamaktadır (Ertekin, 2012:343). TRT VOT WORLD 41 dil, lehçe ve alfabede web yayını yapmaktadır. Kamu ile paylaşılmadığı için istatistiki bir bilgi bulunmamaktadır. Ayrıca diğer uluslararası yayıncılarınkine benzer yabancılara Türkçe öğretimini amaçlayan bir bölüm bulunmamaktadır.

SONUÇ

Türkiye son 10 yılda yaptığı çalışmalarla kültürel diplomasi alanında da büyük mesafeler kat etmiştir. Bu alanda da bir dünya devleti iddiasını ortaya koymaktadır. Kültürel diplomasi alanında yapılan pek çok çalışmadan eğitim ve kültür bağlamında Yunus Emre Enstitüsü ve Türkçenin Sesi Radyosu ele alınmıştır. Yabancı dilin radyo ile öğretimine yönelik dünyadaki örneklerine baktığımızda; Türkçenin Sesi Radyosunun, VOA, BBC, DW, RFI

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

benzeri içerikler ürettiğini ve benzer bir kategoride kültürel diplomasi alanına katkı yaptığını ifade edebiliriz. Bu makalede kategorik ilişkisi bağlamında TRT'nin çalışmalarına da değinilmiştir. TRT'nin yaptığı Türkiyenin Sesi Radyosu (TSR), TRT WORLD ve TRT VOT gibi çalışmalar da son derecede önemlidir. Fakat bu çalışmalar daha çok kamu diplomasi çalışması olarak değerlendirilebilir. TSR her ne kadar kültürel içerikler yapıyor olsa da Türkçe yaptığı yayınların yabancıların seviyesine uygun yapılmadığı görülmektedir. Daha çok yurt dışındaki Türklere yönelik bir dil seviyesini ve program içeriğini kapsamaktadır. TRT VOT WORLD ise daha çok haber ağırlıklı içerikleri barındırmaktadır. Türkçenin Sesi Radyosu alanında ilk olmasına ve ciddi bir çıkış yapmasına rağmen son yıllarda Türkçe öğretimine yönelik eğitsel radyo yayınları yapmaktan uzaklaşmıştır. Kültürel ağırlıklı programlar ağırlık kazanmıştır. Türkçenin Sesi Radyosu bu alanda tek olmasına rağmen elimizdeki istatistiklere baktığımızda yeterli bilinirliğe sahip değildir. Türkçenin Sesi Radyosunun yaptığı yayınların son yıllarda canlı yayın ağırlıklı olması ve dil seviyesinin yüksek olması Türkçeyi yeni öğrenenlerin yayınları anlamakta zorlanmasına ve radyoyu tercih etmemesine sebep olduğu düşünülebilir.

ÖNERİLER

Öncelikle dünyadaki eşdeğerlerin aksine TRT VOT WORLD ve TRT WORLD'ün Türkçe öğretimine özel bir yer vermediği görülmektedir. Her ne kadar Yunus Emre Enstitüsü bu görevi üstlenmiş olsa da TRT'nin de bu alanda özel bir çalışma yapması gerekmektedir. Türkçenin Sesi Radyosu, programlı olarak Türkçe öğretimine yönelik radyo programları yapmaya devam etmelidir. Kültürel içerikli programlar ile eğitsel içerikli programların yayın portföyü içerisinde dengelenmesi gerekmektedir. Web radyo olarak internet üzerinden yayın yapan bir radyo olmasından dolayı, özellikle dijital mecralarda radyonun tanıtımı yapılarak radyoya erişim sayısı arttırılmalıdır. Programları yayımlamaktan çok programların dinlenmesini sağlamak ana amaç olmalıdır. Radyo yayınlarında; A1-A2-B1-B2 seviyelerinde programların yapılması daha çok yabancı ülkelerin ve yabancı dinleyicilerin radyoyu tercih etmelerine sebep olacaktır. Türkçenin Sesi Radyosu, bu sayede üstlendiği misyonu daha iyi yerine getirecektir. Son olarak ülkemizde bu alanda yapılmış çalışmalar sınırlıdır. Bu alanda yeni araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

BEKIROĞLU, O., (2019). Propaganda, Kamu Diplomasisi ve Nesnellik Sarkacında Uluslararası Yayıncılık: Geçişken-

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

lik Ekseninde Bir İşlevler Dizisi. Erciyes İletişim Dergisi. (6)1, ss. 641-662

BULUT, F., (2019). Küresel Siyasette Kültürel Diplomasinin Yeri: Türkiye'nin Durumuna Dair Tespit ve Öneriler. İlke Politika Notu 9 (Ocak 2019): ss. 3-5

CEREN AKÇAY, N., (2018). Kamu Diplomasisi Aracı Olarak Kültürel Diplomasi ve Fransa'nın Afrika Ülkelerine Yönelik Uluslararası Öğrenci Programları Örneği. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı. Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi. Ankara

COŞKUN, O., DEMİRKAN, M., (2016). Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Dinleme Becerisini Geliştirmede Web Radyo ve Podcast Uygulamaları. Turkophone, 3 (1), 35-56

ERTEKIN, B.A., (2012). Uluslararası Radyo ve Televizyon Yayıncılığı Açısından Deutsche Welle (Dw)'Nin Kamu Diplomasisindeki Yeri ve Önemi. Balkan Sosyal Bilimler Dergisi. (4):7

ERTEKIN, B.A., (2012). Uluslararası Sistemde Görsel-İşitsel Medyanın Kamu Diplomasisi ve Kamuoyu Yaratmadaki Önemi: TRT'nin Türkçe Dışında Yayın Yapan Kanalları Üzerine Bir İnceleme. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. (11)42, ss. 323-354

GÜLEÇ, C., (2012). "Cultural Diplomacy" in Turkey's Relations With The Middle East (2002-2011)

GÜNGÖR, A.C., (2015). Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yetinin Kazandırılması Açısından Sinema Filmlerinin İşlevi, Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi Ocak / Şubat / Mart - Kış Dönemi Sayı: 6: ss. 120-133

YEE (YUNUS EMRE ENSTITÜSÜ). (2015). Yunus Emre Enstitüsü Bülteni. Ankara, Türkiye: Kasım-Aralık 2015. Sayı 21. ss. 17-19

YEE (YUNUS EMRE ENSTITÜSÜ), (2016). YEE 2016 Faaliyet Raporu. Ankara, Türkiye

YEE (YUNUS EMRE ENSTITÜSÜ), (2017). YEE 2017 Faaliyet Raporu. Ankara, Türkiye

İNTERNET KAYNAKLARI

Akçadağ, Emine, Dűnya'da ve Tűrkiye'de Kamu Diplomasisi. http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/emineakcadag.pdf. (E.T. 08.04. 2018)

http://turkceninsesi.yee.org.tr (E.T. 08.04. 2018)

UHİVE
www.uhedergisi.com
Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Ocak / Şubat / Mart – Kış Dönemi Sayı: 22 Yıl: 2019
International Peer-Reviewed Journal Of Communication And Humanities Research
January / February / March - Winter Semester Number: 22 Year: 2019
ID:521 K:595
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)
(2015/04315- 2015-GE-18972)

http://www.bbc.co.uk/learningenglish (E.T. 08.04. 2018)

http://www.rfi.fr/contenu/entreprise (E.T. 08.04. 2018)

http://www.turkiyeninsesiradyosu.com/?r=site/content&id=32 (E.T. 08.04. 2018)

http://www.tdk.gov.tr – (E.T. 08.04. 2018)

http://www.trt.net.tr/Kurumsal/TrtvotTanitim.aspx (E.T. 08.04. 2018)

http://www.trt.net.tr/Kurumsal/TrtvotTanitim.aspx (E.T. 08.04. 2018)

https://learningenglish.voanews.com/p/5373.html (E.T. 08.04. 2018)

https://savoirs.rfi.fr/fr/apprendre-enseigner (E.T. 08.04. 2018)

https://www.bbc.com/aboutthebbc (E.T. 08.04. 2018)

https://www.dw.com/en/learn-german/s-2469 (E.T. 08.04. 2018)

https://www.dw.com/en/the-foundations-for-independent-journalism/a-16532635 (E.T. 08.04. 2018)

https://www.insidevoa.com/p/5831.html (E.T. 08.04.2018)

YAZAR NOTU: Bu çalışma; 2018 yılında, 4. Uluslararası Sosyal Beşeri ve Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü olarak sunulmuştur.